הנסיכה המכוערת

כתבה וציירה

יאנאקי סוריאראצ'צ'י

Tikiri Publishers – Sri Lanka
janu@tikiri.com

The Ugly Princess

Janaki Sooriyarachchi

לפני שנים רבות, בארץ רחוקה, מלך עצום שלט בממלכה גדולה ויפה. למלך ולמלכה היה כל שרק רצו, אך היו חשוכי ילדים. הם מאוד רצו בילד והתייעצו עם כל הרופאים, אצטגנינים וקוסמים בארץ. אך לא עזרו שיקוים, כישופים ונבואות והזוג המלכותי נשאר ללא ילדים.

יום אחד הגיע לחצר הארמון שלהם קוסם, שביקש לאישור לבוא לפני המלך והמלכה. הוא נראה מוזר, נמוך ורחב גוף, בעל עיניים קטנות. הוזיר חקר אותו ושאל מדוע הוא רוצה לפגוש את הזוג המלכותי, והוא טען כי יש ביכולתו למלא את געגועיהם לילד.

הוא גם אמר שיוכל לברך אותם בנסיכה היפה ביותר בתבל, אך יש לו תנאי, אותו הוא יכול לומר רק למלך ולמלכה. על כן הביאו אותו בפני הזוג המלכותי.

הוא חזר על דבריו לפני המלך והמלכה ואחר כך אמר , בפנים חמורות "יהיה לכם ילד, געגועיכם יתמלאו, אך תזכרו רק את אזהרתי. מהרגע הזה ועד הלידה עליכם לעשות רק דברים טובים. אם רק תפגעו במשהו, תכאיבו למישהו בנפשו, הברכה שאני נותן לכם תעלם ותצטערו על כך במשך כל חייכם!" הקוסם אמר את דבריו ונעלם פתאום.

הזוג המלכותי לא לקחו את דבריו ברצינות יתר, כי כבר שמעו דברים דומים פעמים רבות מאשפים וקוסמים, אצטגנינים ודומיהם. אך אחרי זמן קצר התברר להם שאחרי אחת-עשרי שנות נשואים המלכה מצפה לילד, והדבר גרם להם שמחה ללא גבול. המלך הכריז על חגיגות וכל הארץ שמחה במשך אחד-עשר יום. המלך והמלכה היו כה מאושרים ששכחו על האזהרות של הקוסם הנעלם., כדי להבטיח שהנולד יהיה היפה ביותר, הם דאגו שרק דברים יפים יהיו סביב המלכה, וששוב דבר רע לא יראה ולא ישמע לה.
ערב אחד, סמוך ליום בו אמורה הייתה להיוולד הנסיכה החדשה המלך טייל יחד עם המלכה בגן המלכותי יפה שלהם.
הם הגיעו לעץ שתחתיו ישבה ילדה ענייה, מלוכלכת ולבושה סחבות ובוכה בקול.

"איזו ילדה מכוערת! אינני רוצה לראות דבר מכוער כזה! קחו אותה מכאן" קראה המלכה. המלך ציווה להוציא מיד את הילדה מהגן, בלי לדעת, כמובן, שהיה זה הקוסם, מתחזה לילדה ענייה.

כבר למחרת המלכה ילדה תינוקת. אך לאכזבתם הרבה הנסיכה הקטנה לא נראתה ככל ילד רגיל. פניה היו מכוערות ביותר. נכון, כולנו יודעים שהתיאור "מכוער" לא צריך להתייחס לילד שזה עתה נולד. אך קשה היה לתאר את התינוקת אחרת. פניה המסכנים היו דומות יותר לפניו של קוף. היו לה אוזניים גדולות ושעירות, ועיניים בולטות כמו של צפרדע. המלך והמלכה התחילו להתייעץ עם הרופאים מכל הארץ, אך איש לא ידע כיצד לשנות משהו במראה הנסיכה.

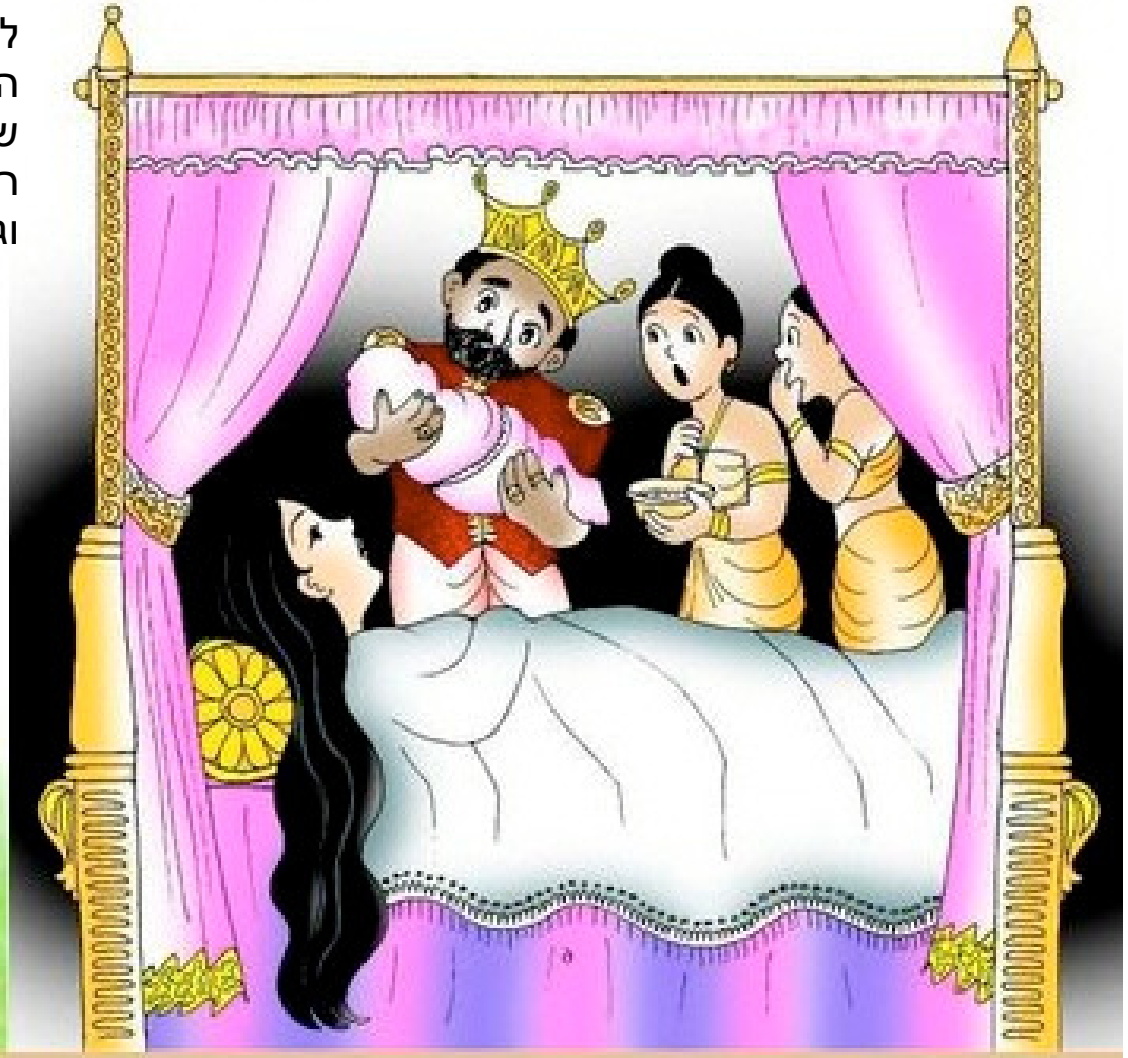

אמנם ההורים נתנו לה את השם היפה ביותר שרק יכלו לחשוב עליו, אך בכל הממלכה קראו לה "הנסיכה המכוערת". מובן שלא בפומבי, אך רק כשאיש מבני חצר המלך לא שמע. וכל מי שרק ראה את הנסיכה היה נבהל אך תמיד אמר "איזו ילדה יפה!" ותוכלו לתאר לעצמכם מה אמרו מיד אחרי שיצאו מהארמון.
אמנם כולם השתדלו להחניף למלך עם מחמאות על יופי הילדה, אך הוא6 ידע שאין הם חושבים באמת את מה שאומרים.
והוא עדיין חיפש עצות של מומחי רפואה וכשפים מהעולם כולו, אך כל המאמצים היו לשווא.
בסוף אצטגנין זקן מאוד וחכם מאוד שבא מהרי ההימלאיה הסביר לזוג המלכותי מה קרה. הוא אמר שהמלך או המלכה עשו משהו רע, התעלמו מאזהרה כלשהי או הפרו שבועה קדושה וכך גרמו לקללה שפגעה בילדה. והוא גם אמר שאין כל אפשרות לתקן את הדבר.
רק אז נזכר המלך את אזהרתו של הקוסם הנעלם
וגם את הילדה הענייה שציווה לסלק מהגן שלו.

רק אז הבין הזוג מה קרה להם באמת ואיך נענשו על המעשה האכזר, אך היה מאוחר מדי לתקן את הדבר. מרוב צער המלכה, שלמרות הכיעור אהבה את התינוקת, בכתה ימים ולילות ונפתרה בסוף. אבא המלך, שאף הוא אהב את הילדה השתדל לחסוך ממנע את הצער, ולמנוע ממנה לדעת את כיעורה. הוא ציווה על חייליו לנפץ ולפורר את כל המראות בממלכה כולה.

לכן, כשהילדה גדלה, לא ידעה בכלל איך היא נראית. כשטיילה בתוך הארמון לא הבינה מדוע כולם בורחים לפניה. לפעמים, כשפגשה ילד וניסתה לחבק אותו, לא הבינה מדוע הוא צורח כאילו ראה רוח רע. היא ניסתה לשאול את אביה על סיבת הדבר, אך ראתה ששאלותיה גורמות לו רק לדמעות. ולמאות כל זאת, היא הייתה הטובה והמתוקה ביותר בכל הארמון. היא הייתה טובת-לב, שמחה ותמיד מוכנה לעזור. אך האנשים בממלכה דיברו רק על כיעור פניה. איש לא הזכיר כמה טובת-לב ובעלת מזג טוב היא. כי זו התכונה האנושית, למצוא תמיד את הפגם, גם היחיד שבין עשרות יתרונות.

הרבה שנים הנסיכה הקטנה לא ידעה כלל איך היא נראית, ורק בהיותה בת שלוש-עשרה נודע לה מה שידעו כבר כולם.
במקרה הזדמן לה למצוא מראה שנשכחה בפינת חדר נטוש בעליית הגג של הארמון.
היה זה יום בלתי נשכח, כי היא צעקה ובכתה ויללה בקול רם כל כך שנשמע בכל פינות הארמון. היא רצה לחדר המיטות שלה שם בכתה ובכתה עד שבסוף לא נותרו לה דמעות ולא יכלה לבכות יותר.

אבא שלה, המלך הגדול, היה חסר אונים והוא בכה יחד עם הבת היקרה שלו. הוא לא ידע מה לומר לה ומה לעשות. לבו נשבר כשראה שבתו למדה את האמת המרה, שכל כך השתדל להסתיר לפניה. הוא הבין כמה קשה היה לה להיות כה "שונה". מאותו היום היא סגרה את דלת חדרה ולא יצא משם בכלל. היא ניתקה את עצמה מכל העולם ורק לאביה מותר היה להיכנס אליה. אמנם אבה ניסה להקל עליה את המצב אך גם לו היה קשה לראות את הפנים האיומות של הילדה הצעירה. היא החליטה בסוף לכסות את ראשה בברדס שהסתיר את פניה, רק עם שני חריצים חתוכים לעיניה. כך היא נשארה שם, כמו אסיר בחדר שלה לבדה.

אבא המלך ניסה לפצות אותה ונתן לה הכל מה שיכול היה כדי לתת לה קצת אושר, אבל את הדבר העיקרי לא היה מסוגל לתת. ומאחר שלבה היה טוב היא ריחמה על אביה האומלל, ידעה שהוא סובל ביום ובלילה.
כשהגיעה לגיל שש-עשרה חגגה את יום הולדתה בחדרה עם אבא שלה. השתדלה לתת לפניה מבט אושר, אך מאמציה רק הביאו יותר דמעות לעיניו. לבו כאב והחגיגה הסתיימה כשאבא ובת מתייפחים ביחד.

מאותו היום המלך לקח על עצמו משימה אחת בלבד. הוא ניסה למצוא לבתו בעל מתאים. מאז שנים נהוג היה בממלכה שהנסיכות מתחתנות עם נסיכים בעלי רקע אציל, בהגיען לגיל שמונה-עשרה. לכן המלך שלח מסרים בעולם כולו וחיפש נסיך מתאים לבתו. אך כל אלה שהגיעו לבירת הממלכה חזרו, אפילו, לפגוש אותה, כששמעו על מראה. אף אחד לא שמע על התכונות הטובות שלה, כי כפי שידוע, אנשים לא מציינים בדבריהם את התכונות הטובות של אחרים, ורק מזכירים את חסרונותיהם. לכם כל מאמצי המלך היו לשווא. הוא אמנם הבטיח נדוניה אדירה, אך אף נסיך לא בא לתבוע כזו. הוא אפילו מוכן היה לוותר על ארמונו, אך שום נסיך לא חפץ בכך. וכך הנסיכה גדלה והייתה בת שבע-עשרה, אחר כך בת שמונה-עשרה וגם בת עשרים. עשרים ואחת היה הגיל הגבוה ביותר שבה, לפי המסורת, הנסיכה הייתה צריכה כבר להיות נשואה. לכן, כשהנסיכה הגיעה לגיל הזה המלך שלך מסרים בעולם והודיע שהוא מוותר על כל הממלכה שלו לנסיך שמוכן יהיה להתחתן עם בתו. ואז, כמובן, התחילו להגיע ההצעות. סוכם איפה על תאריך שבו הנסיכה תבחר את בעלה מבין הנסיכים. אלה היו עכשיו מוכנים להתחתן עם הכס.. אאט. סליחה.. עם הנסיכה. הם באו מכל רחבי תבל. הארמון היה מקושט בפאר רב והנסיכים התאספו באולם הקבלה, כולם מלובשים בהידור וכל אחד עושה את המאמץ להראות טוב יותר מהאחרים. למרות שהנסיכה הייתה אמורה לבחור באחד, היא סירבה להופיע, כי לא רצתה להראות את פניה. אך אחרי שידולים הרבים של אביה אזרה אומץ ונכנסה לאולם כדי לברך את האורחים.

אך כשגילתה את פניה, מחצית הקהל התעלפה מרוב בהלה והמחצית השניה ברחה מהאולם. הנסיכה, שניחשה כי דבר דומה יקרה, רצה ישר לחדר המיטות שלה ונעלה את עצמה שם. היא התחילה לבכות ובכתה ובכתה אפילו יותר מאשר אז, כשראתה את עצמה במראה. היא בכתה עד הערב. וגם המלך, אביה בכה, שליט גדול שלא יכול היה לתת לבתו את מה שרצתה יותר מכל דבר בעולם. הוא בכה גם מרות כי ידע כי הוא זה שגרם לה את הסבל הזה, בכך שלא שם לב להזהרות הקוסם.
כשירד הלילה וכולם הלכו לישון, המלך, מודאג ממצבה של בתו האהובה נשאר ער כל הלילה מחוץ לדלת חדרה.

הבכי עייף את הנסיכה, אך גם היא לא הצליחה להירדם. היא קמה וניגשה לחלון. הגן נראה יפה מאוד באור הירח. היא הרגישה מאוד בודדה ועצובה. היא רצתה לעזוב את חדרה, לעזוב את הכל, אך קשה היה לה לעזוב את אביה האהוב. דמעות זלגו מעיניה כשחשבה על אהבתו הגדולה אליה ועל הכל שהוא עושה כדי לגרום לה אפילו קצת אושר. היא יצאה מהחלון לגינה. ריח כבד של פרחי לילה סמם אותה קצת ונתן לה הרגשה טובה. היא הלכה בגן בלי להרגיש לאן מובילות פניה. היא המשיכה בשביל ומהגן ליער

עכשיו התחילה להרגיש קצת רגועה יותר. לא היה כבר צורך להסתיר את פניה. הינשוף לא צרח כשהתקרבה לעץ בו ישב. העטלף לא ברח בבהלה כשראה אותה. אף יצור לא התעלף למראה שלה.
אחרי שהלכה זמן מה הגיעה לאגם. הייתה כבר עייפה והתיישבה על הדשא שעל הגדה. הביטה סביב והוקסמה מהפרא המואר באור הירח. רק כשחשבה על עצמה, על כיעורה, התעצבה שוב והתחילה לבכות.
ואז שמע קול האומר דבר מה, אך לא יכלה להבין את המילים. הביטה סביב, אך לא ראתה איש.

היא הביטה שוב ואז ראתה כי מהאגם עולה ראש של אדם צעיר. הוא נראה כמו ראש של דחליל, עם שערות מלאות אצות, עלים יבשים ויצורי מים זעירים דבוקים אליו. רק הראש נראה ויתר הגוף היה טבול במים עכורים.

"מדוע את בוכה" שאל האיש.
הנסיכה הופתעה שהוא אינו נבהל ממראה אך לא העזה עוד לדבר.
"מדוע את בוכה?" הוא שאל שוב.
"אני.. אני בוכה כי פני מכוערים מאוד. ואף אחד לא רוצה להינשא לי. ואני לא רוצה להראות את פניי לאף אחד יותר, כי הם בורחים ממני כאילו ראו רוח רפאים."
מסיבה בלתי מוסברת כלשהי הנסיכה התחילה לדבר אל הראש וסיפרה לו את הכל על עצמה.
"אבל נסיכתי היקרה" אמר האיש "הבכי שלך מפתיע אותי. הרי את בעלת מזל גדול."
"מזל? איך תוכל לקרוא לזה מזל? הרי אינני נראית אפילו כמו יצור אנוש" אמרה.
"אבל נסיכה יקרה, הרי רק דבר אחד חסר לך, זה היופי. לעומת זאת יש לך המון דברים טובים אחרים. ארמון מפואר, אוכל טעים, בגדים יפים, ומעל הכל אבא שאוהב אותך, ומוכן לעשות הכל למענך. רק דבר אחד חסר לך. רק אחד! אז למה.."
"לא! לא! איך אוכל להיות מרוצה ממה שיש לי. לא, אינני יכולה" מלמלה הנסיכה ופרצה שוב בדמעות.
"נסיכה יקרה, זה רק דבר אחד. כל כך הרבה אנשים בעולם שאין להם אפילו דבר אחד מכל זה מה שיש לך" אמר האיש בקול רך, ידידותי ומשכנע.

"רק תביטי עלי. אין לי אבא ולא משפחה. אין לי מזון טוב או בגדים יפים. אין לי ארמון ואפילו לא גג מעל ראשי. את אולי מכוערת, אבל את יכולה ללכת לאן שתרצי. אני לא יכול אפילו להזיז את רגליי. אבל אני מרוצה, ויודעת את למה? כי אני יכול לזיז את ראשי ולראות את כל היופי שמסביבי. ומאחר שאין לי ברירה אני מסתפק במה שיש לי. דאגות ובכי לא יביאו לי כל תועלת.." הו המשיך לדבר בחיוך.
"אבל מה קרה לך?" היא שאלה בדאגה

"חשבתי שאתה באגם זה כי כן רצית לחיות."
"לחיות כאן? באגם הקר הזה. יום ולילה בשמש יוקדת או בגשם שוטף, עם כל החרקים המסתובבים סביב ראשי ועוקצים אותי ועם צואת ציפורים הנופלת על אפי? ו.."
"אנא, ספר מה קרה לך. מדוע אתה כאן?"
"אז דעי לך כי נולדתי למלך חשוב, אך אבדתי את הכל מה שהיה לי, כל רכושי וכל משפחתי בהתקפת אויבים אכזריים. נשארתי לבדי בעולם.
ארצי נכבשה על ידי אויבים ולא יכולתי לחזור אליה. אך הייתי חופשי ובריא, היה לי ראש חושב וידיים חזקות ולכן החלטתי ללכת בעולם הרחב ולחפש לי עבודה כמו של אדם פשוט. הלכתי בודד במשך ימים עד שהגעתי ליער הזה, רעב וצמא."
הנסיכה חדלה להתייפח, שכחה את עצבותה והקשיבה לדבריו.

"כאן באגם זה רציתי לרוות את צימאוני. אך המפלצת האכזרית שלה האגם שיך כעסה והטילה עלי כישוף. עלי להישאר כאן, עם גופי כולו במים ועם רגליי תקועות כמו שורשי שושנת מים בבוץ, רק עם ראשי בחוץ. תארי לעצמך את חיי ביום ובלילה, בלי אפשרות אפילו לדבר עם מישהו. אשתחרר מהכישוף רק אם מישהו בעל דם מלכותי יטבול באגם, אך אז המפלצת תתפוס אותו ותחזיק אותו במקומי."

הנסיכה הייתה כה עצובה כששמעה זאת שהתחילה שוב לבכות, אך הוא ניסה לנחם אותה.

"אל תבכי, הנסיכה, ואל תדאגי לי. אני מרוצה כי לפחות אוכל להניע את ראשי. ועכשיו אני מאושר ממש, כי אחרי כל השנים האלה מצאתי מישהו שאני יכול לדבר אליו. אנו תמיד רוצים את מה שאין לנו ולא רוצים את מה שיש לנו. מכאן כל דאגותינו. ואם אינך יכולה להשיג דבר מה, תהי מרוצה ממה שיש לך. כך אני נוהג ולכן אני מרוצה" הוסיף עם חיוך.

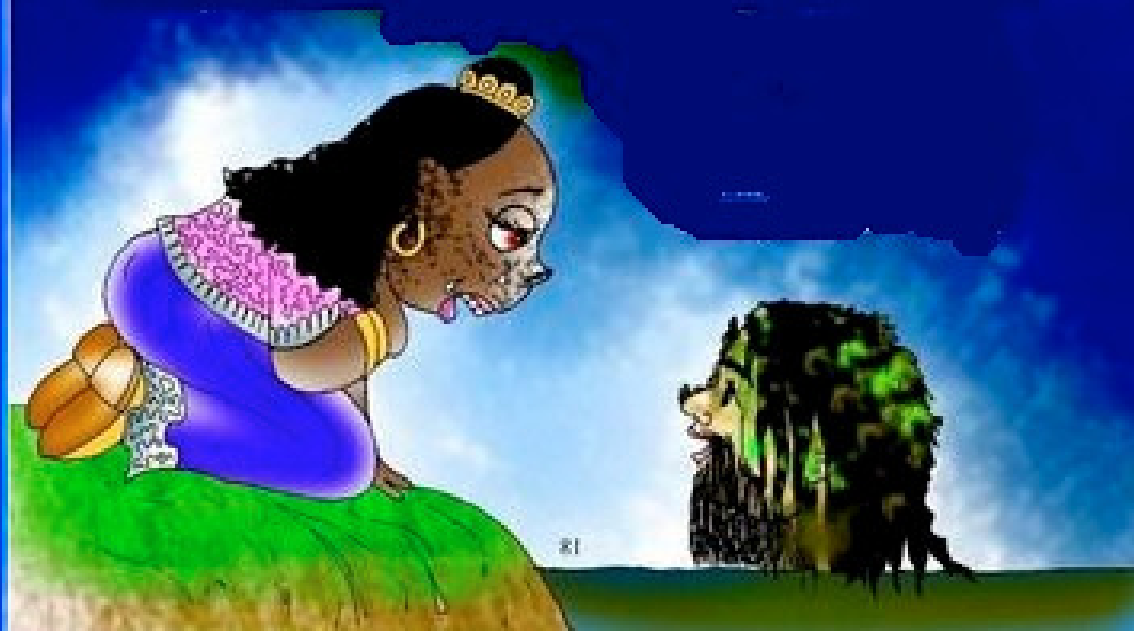

ועכשיו הנסיך באגם המשיך לדבר. הוא סיפר לה אגדות שהמציא וסיפורים משעשעים שגרמו לה אפילו לצחוק. היא שמעה אותו בהקשבה וצחקה יחד אתו. הם דיברו ודיברו והתיידדו ממש. דיברו עד בוא הבוקר.

"כן. עכשיו תחזרי נא לארמון שלך ותחשבי על אלף הדברים שיש לך שם. תשכחי מהיופי, מהדבר היחיד שאין לך, תהי מאושרת ורק תזכרי אותי, תקוע לבדי בתוך האגם הקר הזה ביער החשוך" אמר.

הנסיכה חשבה עמוקות על מה ששמעה ממנו והחליטה לחזור הביתה. הנסיך נע בראשו לשלום. למרות שאמר לה ללכת, הרי הצטער שהיא עוזבת. הוא ניסה להראות עליז, אך היא הבחינה בדמעות שבעיניו.

היא ידעה כמה קשה היה לה להיות לבדה סגורה בחדר ויכלה לתאר לעצמה כמה קשה לו להיות תפוס כאן, באגם, ביער הגדול.

"הסבל שלו גדול מזה שלי" חשבה וריחמה מאוד על הנסיך האומלל. מאוד רצתה לעזור לו, ואז רעיון נועז בא לראשה.

"אמנם אני לא יפה, אבל דמי הוא דם מלכותי. אם אמסור את עצמי למפלצת האגם, תוכל להשתחרר. הלא כך?" שאלה.

"מה? מה אמרת?" שאל הנסיך שלא המאמין למשמע אוזניו. הנסיכה עמדה כבר מוכנה לזרוק את עצמה למים העכורים, הקרים.
"לא! לא! אל תעשי זאת" קרא בפחד "אני מרוצה כאן. אני שמח שפגשתי אותך,, שיכולתי לדבר אתך. אל תעשי זאת, בבקשה, לא.. לא!" קרא כשראה שהיא מוכנה כבר להקריב את עצמה

אך באותו רגע היא קפצה למים. וברגע שפגע בפני המים הנסיך הועף החוצה לחוף, שלם ובריא, למרות היותו רטוב ומלוכלך. הוא קם על רגליו וחיפש את הנסיכה. וכשראה שהיא אינה כאן קפץ חזרה לאגם כדי להצילה לפני שהמפלצת תשיג אותה. אחרי חיפוש קדחתני ראה אותה על הקרקעית, וברגע האחרון הרים אותה בידיו והוציא החוצה. הוא שם אותה בעדינות על חוף האגם.

ברגע שהנסיכה התאוששה וראתה את הנסיך, בחור נאה ביותר, היא נבוכה מאוד. היא רצתה להסתיר את פניה. היא פחדה שהוא יתעלף כשיראה אותה או שיברח, כפי שעשו האחרים. אך הוא אמר במקום זאת "נסיכה יקרה, את המתוקה, והחמודה ביותר שפגשתי אי-פעם. כן, טוב-הלב שלך עושה אותך היפה ביותר בעיני."

הנסיכה הייתה מאושרת. היא חיבקה אותו והם מיד יצאו לדרך חזרה לארמון, כי הנסיך רצה לבקש מהמלך את ידה של הנסיכה.

המלך, שלא ידע מה קרה לבתו שנעלמה פתאום, היה מיואש לגמרי. וכשהיא חזרה אליו ועוד בלווי של נסיך צעיר ויפה, לשמחתו לא היה גבול. הוא ציווה מיד לקבוע את יום החתונה ולערוך הכל מהר, כי בלבו פחד קצת שגם המחזר החדש עלול לשנות את דעתו.

הוא הכין את הכל כדי למסור לבעלה החדש של בתו את הממלכה כולה ולצאת בעצמו לגמלאות, למרות שהנסיך סירב תחילה לקבל דבר ואמר "אדוני, אני אוהב מאוד את בתך. אני רוצה לשאת אותה לאישה בגלל טוב-לב שלה, השווה יותר מכל הממלכות בעולם."

השמועה על הנסיכה המכוערת שעומדת לשאת נסיך צעיר ויפה התפשטה מהר בכל הממלכה.

"כמה נהדר יכול להיות מי שיש לו לב טוב.
לא חשוב איך היא נראית,
ובוודאי תהיה לנו
למלכה טובה"
אמרו אנשים.

הזוג החדש יצא אחרי הטכסים אל העם שהתאסף מחוץ לארמון.
כולם שמחו שיש להם נסיכה כה טובה. רק עכשיו הרגישו
האנשים בחיוך היפה והידידותי שעל פניה, ואיש כבר לא חשב על
הכיעור שלה.
מאותו היום הזוג חי באושר רב. ואחד, שעמד בצד בחיוך רחב על
פניו, היה נראה דומה מאוד לקוסם, שסיפרתי לכם עליו עוד
בתחילת האגדה.